

pilně motýly a jiný hmyz, poslední léta života věnoval studiu měkkýšů. Pracoval zjevně hlavně pro svoje potěšení z poznání přírody, sám nepublikoval, nálezy přenechával druhým. Jedině když v roce 1906 vyšla vlastivědná studie „Chrudimsko a Nasavrcko I. Obraz přírodní“, přispěl do ní kapitolami o lišejnících, mechorostech a zřejmě i měkkýších.

Zemřel 31.12.1926, aniž dokončil uspořádání svých přírodovědných sbírek. V pardubickém krematoriu se s ním rozloučil kromě rodiny jen malý hlouček přátel.

Z. Pilous

JOSEF ANDERS (+ 28.4.1936 Česká Lípa) viz Bryonora 12: 14.

MIROSLAV JARKOVSKÝ (* 12.5.1916 Běleč n. Orł.) viz Bryonora 6: 6.

BOHUMIL NĚMEC (+ 7.4.1966 H. Brod) viz Bryonora 12: 15.

RICHARD PICBAUER (* 2.2.1886 Zásoka u Vel. Meziříčí) viz Bryonora 15: 15.

MIROSLAV SERVÍT (* 17.12.1886 Zvole n. Pernštejnem) viz Bryonora 3: 8.

BEDŘICH VESELSKÝ (+ 17.8.1866 Kutná Hora) viz Bryonora 12: 15.

O D E Š L I

PETR NEVEČEŘAL (1969 - 1996)

Geobotanik, bryolog a horolezec zahynul tragicky 1.2.1996 ve Vysokých Tatrách. Narodil se 17.11.1969 v Mariánských Lázních. V r. 1993 absolvoval PřF UK v Praze (studium vegetace mrtvých ramen ve středním Polabí), od r. 1994 pracoval v Botanickém ústavu AV ČR. Zabýval se fytoecologickým zpracováním vegetace rákosin a vysokých ostřích, vegetací Slavkovského lesa, ochranou přírody a managementem CHKO, velmi dobře znal mechorosty (publikoval bryologický příspěvek týkající se Slavkovského lesa, viz Erica 4: 3-8 1995). Seznam dalších prací bude s nekrologem uveřejněn v Preslii.

jl

EUGENIA G. KOPAČEVSKAJA (1927 - 1995)

Významná ukrajinská lichenoložka zemřela náhle 8.8.1995 v Kyjevě. Narodila se 29.9.1927 v Doněcké oblasti. Byla žačkou prof. Oxnera a manželkou O.Bluma. Celou svoji profesionální dráhu strávila v Botanickém ústavu Ukrajinské akademie věd. Jejimi stěžejními díly byla analýza lišejníkové flóry Krymu (1986) a kapitoly ve flóře Ukrajiny (zpracovala r. *Lecanora*, *Squamarina*, *Placopsis*, č. *Verrucariaceae* a *Polyblastiaceae*).

jl

Z E Ž I V O T A S P O L E Č N O S T Í X V I.

SOCIETAS MYCOLOGICA FENNICA

Společnost byla založena v roce 1948 a v současnosti má kolem 1500 členů s cílem podporovat zájem o všechny mykologické vědní obory (včetně lichenologie), podporovat ekonomické využití hub jakož i šířit osvětu mezi veřejností. Pravidelně pořádá jednou měsíčně setkání členů s přednáškami, kromě toho organizuje zejména pro veřejnost

i exkurze. Vydává vědecký časopis *Karstenia* (dvakrát ročně, převážně v angličtině) a semipopulární periodikum *Sienilehti* (= houby). Lichenologové tvoří samostatnou sekci (předseda T. Ahti). Společnost má také vlastní knihovnu.

jl

ZAJÍMAVOSTI

Lichenofilatelie

Narůstající kvantita s časem přináší problémy ve všech oborech lidských aktivit a zamotává hlavu nejen demografům, ekologům a informatikům. Postihuje i takovou činnost, která právě narůstající kvantitu má jako hlavní cíl - sběratelství. Generální filatelie se dnes již stává nezvládnutelnou, a proto nějaké omezení (politicky či geograficky, časově nebo námětově) je nutností. Právě tématická filatelie se těší poslední dobou značné popularitě a rozmachu - tomu se podřizuje i výběr námětů vydávaných známek. I když lišejníky se dnes již obecně považují za houby, na poli filatelie tomu tak není. Mykofilatelie se zabývá pouze vyobrazeními nelichenizovaných hub, zatímco lišejníkům se věnuje lichenofilatelie. Narozdíl od hub, které jsou velmi oblíbenými náměty poštovních známek mnoha zemí (celkový počet objektů mykofilatelie dosáhl již 1200 známek!) a dokonce existuje i mykofilatelistický časopis (*Bull. Rev. Trimestr. Champignons et Philatélie*), lišejníky i přes svou výtvarnou atraktivitu byly dlouho opomíjeny. Takový lichenofilatelista bude jistě např. ostatními členy rodiny přinejmenším tolerován, neboť co do prostoru i finanční náročnosti nemusí být jeho kóniček totiž vůbec zřejmý - narozdíl třeba od sběratele krásných čajových krabiček (o sběrateli vojenských vozidel nemluvě). Ve zpravodaji francouzských lichenologů (*Bull. Assoc. Fr. Lichénol.* 20/2: 41-48) vyšel základní soupis coby rukověť lichenofilatelisty včetně barevných reprodukcí. Zahrnuje celkem 22 emise pocházejících z 18 teritorií (nikoli pouze zemí v politickém smyslu) z let 1972-92. Soupis registruje nejen známky, kde lišejník je hlavním motivem, ale i známky věnované jiným objektům (nejčastěji ptákům) s lišejníky jako ilustrací biotopu. Celkem 10 známek je lichenofilatelistických s.str. a pochází ze 6 teritorií. Po třech známkách je věnováno zástupcům rodu *Usnea* a *Xanthoria* (*X. parietina* dokonce 2x). Největší emise je čtyřznámková série Britského antarktického teritoria z r. 1989. Většinou jde o kresby stylizované, nejuvěrnější jsou 2 známky lichtenštejské, jejichž předlohou byla fotografie *Hypogymnia physodes* a *X. parietina*.

jl

Ani potencionální bryofilatelista nemusí zoufat! Minimálně dvě bryologické známky s.str. (viz předchozí řádky) s fotografiemi druhů *Sphagnum palustre* a *Amblystegium serpens* byly vydány v Lichtenštejském knižectví přibližně před deseti lety. Registrujeme ještě další?

zs

Nejstarší doklady mechorostů z Podkrkonoší?

Milý kolega J.E. Hadinec zachránil při bourání staré chalupy (tzv. dřevěnky) poblíž osady Levinská Olešnice v Podkrkonoší (nedaleko Nové Paky) zbytky vycpávek, jimiž byly při stavbě utěsněny mezery mezi trámy. Jako základní materiál se alespoň zde často používaly mechy ve směsi s jílovitou půdou, chcete-li blátem. Při opatrném rozebrání vysušeného bloku jedné z vylomených vycpávek bylo možno bez zvláštních potíží určit několik běžných, většinou lesních druhů mechorostů (*Dicranum scoparium*, *Hylocotium splendens*, *Plagiochila porelloides*, *Plagiomnium medium*, *Pleurozium schreberi*, *Rhizomnium punctatum*, *Rhytidiadelphus triquetrus* a *Thuidium tamariscinum*). Vzhledem k tomu, že zminěná chalupa byla s určitostí postavena kolem r. 1865 a od té doby prakticky neprodělala žádné zásadní stavební úpravy, lze předpokládat, že si její původní stavitelé při budování vypomohli materiálem z lesů v blízkosti stavby. Řádně zaherbávané zbytky zminěných druhů jsou proto možná jedněmi z nejstarších dokladů mechorostů z Podkrkonoší.

zs